

Hlavní název: Žádný muž - a tolik děvčat
Druh dokumentu: Monografie
ISBN: null
Autor: Böhm, Jindřich, Hanuš
Strana: 42 - [61]

SYSTEM
◆KRAMERIUS◆

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

Budem trpělivy ještě,
ženicha až nám ve kleště
bez dlouhého namlouvání
ourodnější pošle čas.

Mrkv. Tiše,
pozor dejte,
poslouchejte!
pán ten s námi obědvá.

(Představuje Parise.)

Pan Paris podle nosu,
hle, podoben je kosu,
že nevrleze do sosu,
je vidět mu na šosu.

Pod nosem má kiňáry
a v hlavě má fiňáry,
že nejde na denáry
jsou pouhé láry, fáry.

Pan Paris podle nosu,
co podoben je kosu,
ten nevrleze do sosu;
jak vidět podle šosu!
Pan Paris, kos všech kosů
s námi dneska obědvá!

(Děvčata všecko opakují po otci.)

Paris. Moje díky, drahé dámy,
za pochvalu a tu čest!

Mrkv. A nač dlouhé tyto krámy?

Sedni si a — dobře jest.
Chutě jez a bumbej s námi,
nech si komplementy, čest!
Za vděk vezmi, rádi dáme,
přejeme ti, kde co máme.

Parisovi našemu
nalejte a služte mu!

(Vše rozjařeně nalejvá a pije.)

* *Limonie* (vezme pohar a připije Parisovi).

Mládeneček smělý těká v lesinách,
pro blaho svobody plamená;
leč v tom ho děvče raní v houštinách,
sotva že ho okem znamená.

Sbor děvčat.

Ubožáku, vzdej se na milost!
tebe jíme tužby truchlivost.
Buď že odvrátím smrt a nehodu,
neb dáš ty svou mi svobodu!
Haló!

Všickni. Haló, haló!

Ubožáku, vzdej se na milost,

---

* V případě a dle okolností zpívá „Bětuška“ pijáckou.

buď že odvrátím smrt a nehodu,
neb dáš ty svou mi svobodu.

Lim. Ty, můj hochu, tobě svědčí zelenavý háj;
z tebe roztomilý bude myslivec;
v houšti lesa pro domácí ráj
domeček si zbudujeme, jako klec.

Sborem. Strílet budem laňku neblahou,
dávat si hubinky jednu za druhou;
nepřestanem, dokud je zelen háj,
a lásky až dokvete máj!

Haló!

Všickni. Strílet budem laňku neblahou,
hubinky si dávat jednu za druhou,
dokud zelená se les i háj —
na nás dokud se směje lásky máj.

Mrkv. Haló, haló!

Všickni. Svitej lásky den!
Na zdar! Pohar je naplněn!
Jak klokotá
to plamené
vínečko
uzarděné!

Zdráv buď révomocný král,
jenž při pijácích vždycky stál,
jenž srdce nám tak mocně rozeplál,
že zapudil všecku strast i žal!
Ať žije Bachus dál a dál,
co žíznivých je mocný král!

Ku jeho cti nalejte nám
na zkázu všechněm trampotám!
On v srdci naděj rozeplál;
zdráv buď révomocný král!

Paris. Musím se přiznat, že tento rozkošný
věnec z květu všech národů je s to i nejtvrdší
srdce mužské obměkčit.

Mrkv. Je-li pravda? Jsou to holčičky? —
Ale svět to neuznává. (Předvádí Preciosu.) Tato
je Preciosa, má nejmladší, šestnáct roků stará.
(K Preciose.) Ukaž zuby!

Preciosa (ukáže zuby).

Paris. Ta bude kousavá! Má vlohy k tomu.

Mrkv. Mohla by se vdávat každý den.

Paris. Ale jděte!

Mrkv. Tato se jmenuje Hidalga; myslím
že jí bude o Jakubě sedmnáct let. Jářku, je
to tělo! a ta taillie —

Paris. Nepochybně cizozemka?

Mrkv. Ano, ano — (Zpívá si několik taktů
baletu, dělá posunky a skáče. Při tom Hidalga se
dává do tance, Mrkvička ji zakřikne.) Nech toho
mé dítě zatím, až po obědě. — Rodem je
Mexikánka.

Rezi. Drum mag sie kaner!

Mrkv. A tahle, Pomaria, její důvěrnice;
skákala by s onou celý den, ale přece si čepec

nevyskákala. Dal jsem ji už třikrát do novin — ale nic platno. Zde dva jižní exempláry, Limonie a Fleurettka; Vlaška a Francouzská, jedna lepší než druhá a dobré přítelkyně, kdy se o to jedná, aby některou třetí zkoupaly.

Paris. Která je starší?

Limonie. Mio dio, signore! Já ne.

Fleurettka (kouří cigaretu a pustí dým).

Mon Dieu, monsieur! Já ne.

Mrkv. Ony jsou obě dvě mladší a sedí přec.

Paris. Tomu věru nerozumím.

Mrkv. Že ne? Nu já také ne — ale je to módou. Zde jiný párek (předvádí Istvanku a Bělču), z jedné sice vlasti, krajanky a Translajtanky, měl bych však je nejraději od sebe — a na muže odbyty. — Ale zde, to je rarita a zvláštnost. Britta, můj učiněný beránek.

Britta. Yes! (Pokloní se.)

Mrkv. Konečně číslo deváté a desáté mé národopisné výstavy. — Toto děvče z lůna osvěty, Rezerle, vzorem „deutschen Fleisses — deutscher Arbeit“ a moje chloubka. — Má nadání státi se pověstnou manželkou a hospodyní. Kdybys věděl, jak se umí sebe samé zastat, strnul by si. Dá-li se jednou do toho, ať má už pravdu nebo ne, mele hubou, spílá, nadává a brání se, div ti oči nevyškrábe. — Což jsi

neviděl, jak se s druhými stále hašteří? (Představuje Rezi, na to Libuši.) Za to pravý mudrlec tato nejstarší. Já tě nenutím, vem si kteroukoli. Ale má Libuška je učiněná Libuše — a s tou bys nejlíp pochodil. Kdybys na ní dříví štípal, kdybys ji ke zdi tlačil, s ní Bůh ví jak liberálně nakládal, ona trpí a trpí a napeče ti ještě za to berounských koláčů, aniž své dobré mysle a veselého rozmaru potráčí.

Paris. Vida, vida! Roztomilá to kvítka všelikých národů; škoda jen, že tu není také ňáká Ruska.

Mrkv. Nu, kdožví co nám pán Bůh ještě jednou nedopřeje! — Tak — jsme po jídle.

Děvčata (vstávají, líbají otci ruku a volají). Dobrého zažití!

Paris (pro sebe). Nevím, zda-li to všecko strávím! (Nahlas.) Je to znamenité, že máte samé dívky.]

Mrkv. Bylo to osudem. Měl jsem tři manželky, nevšak najednou. Žádná u mne nevydržela — —

Paris (pro sebe). O tom bych nepochyboval.

Mrkv. (pokračuje). — delší čas — nýbrž odebrali se všechny tři brzo k nekonečným končinám. (Vzdychne.) První má žena byla z Libně; popudlivá, za to ale strašlivě politický charakter. Pobyv rok doma, cestoval jsem s ní po Anglii

Po cestách těch a z manželství toho stal jsem se otcem tří svých nejstarších dcerušek, a krátce na to vdovcem. Druhá — Moravanka — byla by mi nejmilejší — kdyby mi byla po půlletém, ach — šťastném manželství, s jiným neujela. Několik měsícův později došel mne její — úmrtní list. Co zbývalo? oženil jsem se po třetí — s ohnivou Vlaškou. Vždyť jsi o ní snad slýchal — Cantarini, s tím znamenitým hlasem? Dal jsem ji v Milaně vy-
cvičit, kdež měla poprvé v „Normě“ vystoupit. Při generalní zkoušce dostala křeče, — impresario mi uvalil proces na krk — já zaplatil útraty a odejel s ní do Paříže, kdež měla vystoupiti v titulní úloze zpěvohry „Norma.“ Při generalní zkoušce — —

Paris. — dostala křeče — impresario na vás uvalil proces — vy jste zaplatil útraty a odejel jste s ní.

Mrkv. — do Segovie! — Odkud to všecko víš? — Sedm let jsem s ní jezdil po všech úhlech světa, všude osvědčovala své umění, všude dostávala při generální zkoušce křeč — proces a zaplacení útrat bylo všude na denním pořádku a všude mne obdařila neunavená umělkyně — nějakou dceruškou, již jsem pak dle obyčejů té země vychovati dal. Jednou — bylo to krásného jitra, když se zanášela škálou a

solfegeováním, — zaskočilo jí jakési crescendo do nepravého jícnu; nejspíš že se uškrtla a tak záhy dokonala běh svého krásného, uměleckého života. U solfegovala se do smrti.

Paris. Odpočívej s pokojem!

Mrkv. Od té doby bažím jedině, abych své dcery zaopatřil, ale nadarmo; ženění přichází poznenáhla z módy. Leč tebe již nepustím — a těch ostatních děvět se s boží pomocí také chytí.

Paris. Srdečné díky za vaši laskavost.

Mrkv. Jen nech! Později se rozhodneš. Teď se pěkně posaď! Dcerušky mé ti něco zazpívají, zatancujou atd.; neboť jsou, Bohu chvála v rodině naší všacka naše umění valně zastoupena; umíme všecko. Program naší produkce je pro každý případ již dříve připraven, kdyby snad se najít měl muž, který by ji poslouchal. Zde jest. (Čte.)

PROGRAM

velkolepé deklamatorní, hudební, mimické, kaplastické, rheumatické akademie, ve prospěch nešťastného otce ve dvou odděleních. — To jest ta akademie a ne ten otec. (Čte dál.)

Oddělení první.

Prvé číslo: *Zanechání milej.* Kousek staré pravdy k napravení a odstrašení nevěrných mládenců na novo vydaný, zpívá po slovensku, k vůli tomu, že je to v Translajtánii zrovna jako u nás — dcera moje, Bělča z Nitry.

Druhé číslo: *Co je mé a co je tvé!* Aria *ra-biata con fuoco immenso cantata da mia, figlia Limonia,*

Třetí číslo: *Dejte tomu — že by přece snad!* Demonstrativní deklamace česká — jako bychom u nás ještě o něčem pochybovali. Urobila dcera moje Libuše a přednese spisovatelka sama.

Čtvrté číslo: *Láska, bavlna, zrada a mixe-pikle.* English meeting song executed by miss Britta.

Oddělení druhé.

Grand pas de deux hopsasa. Pedálové variace pro čtyry nohy, přednáší Hidalgo a Pomarie. K závěrku:

Nejde-li to po dobrém, půjde to po zlém!
Velká mlátecká instrumentální sympatie

podle novějšího diapasonu slaměného. Na dřevě provede celá „famelie“ osobním řízením pantátovým.

Čís. 7. Produkční scéna.

Mrkv. Děvčata, ať neprodlíte,
důkazy dáti, ba všeho, co jen umíte!
pozor mi dobrý každá dej;
ty Slovenko — již nákou zazpívej!

Bělča. Pošol milý, pošol prečka:
vzal mi klučiček od srdéčka,
od srdéčka od mojeho,
ej, které nebude nikdy jeho.

Nebolo mu na tom dosti,
vzal si klučiček od lubosti.
Vrať za milý zpoza vody
ej, vrať mi klučinek od slobody.

Povedz milý, co sis myslel,
keď si mo vysoký vrštok vyšiel?
„Myslel som si myslel moju,
ej, že ty nebudeš nikdy moju.“

Mrkv. Aj! [Nuž, co tomu řekne pán?]

Jsou to city,
z duše lity,
sladké jako marcipán?

[Nu, co tomu řekne pán?]

Zda tě jíme
vábivý té panny zjev?

Paris. Věru, velmi kloudný zpěv!

Mrkv. Ej, co kloudný, co je kloudný?
blázne čertem podšitý!
Limonado, začni ty!

Limonie. Bella fiamma del mio core
ah! mio ben,
sol per te conobbi amore
e te sole io voglio amar,
te mio ben!

Non mi lagno del mio fato,
no mio ben, —
dolce sorte e l'esser nato
sol per te a sospirar,
sol per te!

Ed ormai, tu deriddi questo amor?
Perfido! — tu disprezzi questo cor?

Ah, mio ben.
Quanto io t'amo,
quanto t'adoro
ah, mio tesoro,
spigar non so!
No mio ben!

Mrkv. a děvčata.

Duše valem,
citu palem
ta itálská krev
ze srdce svůj
pronáší čarozpěv.

Mrkv.

Hle! Jak? co?
Aj, což tomu řekne pán?
Tohlo brio
a to trio
dio mio! — prim soprán!
Nuž, co tomu řekne pán?
Car' amico,
je to zápal, je to zpěv!?

Paris. Krásný hlásek — něžný zpěv.

Mrkv. E, což hlásek nad Trebelli;
tohle, brachu, nevědít,
musel bysi oslem být!

(K děvčatům.)

S tím koncertem poznenáhlu,
dobrého je vždy pomálu;
zatím, Libušo, deklamuj,
jediný tys, dcero, řečník můj!

Libuše (pokloní se a deklamuje).

Dejme tomu — že by přece snad!*)

Vždy sobě myslím, kéž bych jen tak hezká byla,
jak dívek je po světě tu i tam,
jen jednou slzičkou bych jistě vydobyla
si mužíčka, pro nějžto plamenám.
Já bych se věru nefintila — nač ty trety;
neb oko cituplné zmámí celé světy,
byť nezíralo šerem závojů.
A což ta nožka, ten důlek v bradě, pás a líce,
ty vlásky a to tělo plno vnaď,
tak hezká nejsem, aniž budu více,
leč dejme tomu — že by přece snad.

Což teprv kdybych byla bohatá, tím spíše;
neb svět se klaní zlata ohlasu,
kol boháče se krade bída po tmě, tiše,
kdy srdce zprobodala chudásu.
Vše rozdělila bych si jako hospodynka,
však nekoukala pánu Bohu do okynka,
chtíc lakomostí světu vale dát.
Nu, to by bylo rejdů, koncertů i bálů
ach, divadla i zábav krásný lad —
tak bohata však nejsem — a stanu se pomalu,
leč dejme tomu — že by přece snad.

*) Může se dle okolností vložit i jiná deklamace.

Ó, kéž bych k tomu byla učenou se stala
a básně mohla v almanahy psát,
a na vzdor profesorům rýmy kouti znala
a nemusela s prosou obcovat.

A nebo-li se spustit do nového z brusu,
jak posud nevidáno, tragického kusu,
o lásky slasti, strasti sloky pět.

Ty lavříny a v „Květech“ obraz můj nazvíce,
mých spisů u Urbánka plný sklad,
ach, básniti se sotva naučím již více,
leč dejme tomu — že by přece snad!

A kdybych měla ducha dar a s nadšeností,
jak slýchala jsem často v besedách,
tak deklamovat znala s výmluvností,
až zalklo by se srdce ve všech útrokách;
a s vlečkou atlasovou — osloněna září,
před obecenstvo vstoupila, hledíc mu do tváří;
že hrobový by kolem stanul klid.

Až skončila bych a se poklonila s pýchou,
co chvály by tu bylo napořád? —

Tak šťastna nejsem, nuže, naději nač lichou,
leč dejme tomu — že by přece snad!

Ach, jemine, což teprv, kdybych měla hlásek,
se angagovat dala operní co člen,
tož zpívala bych jako slavík, konopásek
a solfegeovala bych každý den.

Dnes „Ifigenii“ bych po Gluckovsku pěla
a zítra v „Sevillském“ se „lazebníku“ skvěla,
svou koloraturou vše kouzlujíc.

A což pak v „Trebizonské“ až bych při kankanu
všem hlavy obrátila v týl a zad —

žel nastokrát, že sotva pěvkyní se stunu,
leč dejme tomu — že by přece snad!

(Pokloní se.)

Mrkv. Nuž, co tomu řekne pán?

Paris. Velmi rozmarně!

Mrkv. Eh, co rozmarně! ty blaseovaný
necito! (K Brittě.) Britto! Mixe pikle tulipan,
exhibition Syden ham! goddam! Je to angličtina!
začni!

Britta. O go with me way in my great father-
land

Oh! come to me, my dear!

I shall give you my hand

I shall give you my hand

Boy say's here, my dear!

I can no more attend the dreadful day

If you my husband are my love i say

O will you? do!

I hope, that you away, will with me go, my dear.

(Mezi zpěvem poznenáhla všickni usnou. Ranou na
tamtam se vzbudí vše; Mrkvička uhodí Parise a
probudí jej.)

Mrkv. He, co? jak?
Nuž, co tomu řekne pán?
Jsou to slova
jak z olova;
je to britský velikán!
Aj, což tomu řekne pán?
Kamaráde,
totě plavobilá krev!

Paris (zívne).

Pravý od severu zjev!

Mrkv. Eh, což od severu! bloude,
bláznem budeš jaktěživ;
ještě něco, která dřív?

Děvčata (volají, hlomoz). Já, já ještě; já
také!

Istvanka. Zatančím czardas a zazpívám
Szozat!

Mrkv. I jdi domů! (Pro sebe.) Bez toho,
že ho nic nedojímá; — musím spustit většími
kalibry. (K děvčatům,)

Jakové i vlohy
mají vaše nohy
vy dvě — ukažte nám.

Hid. Pom. (Započnou svůj tanec. Po jeho ukončení:)

Mrkv. No, co tomu řekne pán?
Hopky, rejdy,
skoky, šmejdy

nad El Ole, nad Cancan!

No, co tomu řekne pán?

Což tě nehne
rozpěněná tato krev?

Paris. Pěkný tanec dvou těch děv!

Mrkv. Totě rampouch, Pán Bůh s námi!

tluče do dřeva a slámy,
lásku v něm ať zejmete!

(Děvčata snesou dřevěné harmoniky na stůl, zasednou u prostřed jeviště kolem něj a provedou nedlouhý hudební kousek; Mrkvička na témž nástroji provází je. Po ukončení:)

Mrkv. (pro sebe). Teď myslím, že už má dost! (Podává Parisovi koláč.) Milý Parise, jablko nemáme po ruce, vezmi tu ten povidlový koláč — a prosím tě — vol, vol!

Paris. Volit? co a nač? koláče? (Jí hltavě.)

Mrkv. Hloupá otázka! Vyvrheli z mytologického ráje! Vybrat si máš jednu z těchto nevěst!

Paris. Totě k smíchu! Nemám ničehož proti vašim dcerám; všechny jsou roztomilé a charamantní, ale přes to všechno si žádnou nevezmu. (Vezme si opět koláč.)

Mrkv. (bere mu koláč z ruky.) Dáš ho sem! Aj, to je dobré. Já mu předvedu tolik vnady, tolik umění a krásy — a on pořád nic!

(Urputně.) Buď se oženíš, nebo ti proženu tělem svým meč!

Paris (couvá). Stůj! Dobře tedy; dáte-li svoje svolení, slibuji vám, že jen co snoubenec tento dům opustím.

Mrkv. Pročpak jsi to neřekl hned? Zkrátka nám pověz své nationale!

Paris. Jsem sirotek; neznal jsem ani otce ani matku, neboť ta touže dobou zemřela, když já přišel na svět. Svá studia jsem odbyl skvěle, a štěstí, jakové mne životem provází, mám co děkovati kouzlu, jež neustále na srdci chovám; — jest to obraz nebožky mé matky. (Vyjme ho ze zaňadří.)

Mrkv. Ukaž! (Pohledne na obraz a lekne se.) Nebesa! Má druhá manželka, která mne po šesti měsících, ach, blaženého manželství opustila.

Všickni. Jakže?

Mrkv. A ty se jmenuješ Paris?

Paris. Bořivoj Paris — toliko křestním jménem; své obyčejné příjmení bych raděj zamlčel, poněvadž je velmi hloupé — a nezní hezky. Jmenuji se původně Mrkvička.

Mrkv. Synu můj!

Paris. Vy že ste mým otcem?

Mrkv. Ano, ano — ty jsi mým otcem —
a já synem tvým. (Obejmutí.)
Děvčata. Náš bratr!

Výstup 12.

Předešli. *Bětuška* (v ženských šatech).

Bět. Aj, aj, tu se to líbá a objímá, až
radost!

Paris (k Bětušce). Já jsem synem.

Mrkv. (taktéž). A já otcem.

Děvčata (taktéž). My jsme sestrami.

Bět. (plačtivě). To nahlížím úplně — ale
což já? — já nejsem nic?

Mrkv. (ji představuje). Bětuška, má — má
hospodyně!

Paris. Znáám ji, otče; abych však dle slibu
jen co snoubenec [dům ten opustil, vyznávám,
že si ji vezmu za ženu!

Všickni (s úžasem). Za ženu!?

Mrkv. Já sám ji chtěl pojmout za man-
želku. — Co tomu říkáš Bětuško?

Bět. Rozhodnula jsem se pro toho zde!
(Ukáže na Parise.)

Mrkv. (drží v ruce podobiznu své man-
želky). Ach já nešťastný otec! Zase žádný

muž — a tolik děvčat! Pán Bůh dal a pán Bůh zase přidá! Teď mám jedenáct dcer, jednoho syna a jednu fotografii.

Zpěv "závěreční.

Buben rachotí pochodem,
vojenským kročejem
vyšlapujem, vždy po dvou,
všechněch deset najednou atd.

(Skupení.)

(Opona spadne.)

